

Professionshøjskolernes videnbasering i et europæisk perspektiv

1. Status i Europa: Behov og resultater
2. Status for UAS' videnbasering i Europa
3. Mål for UAS' videnbasering
4. En kvalificeret vej mod videnbasering

**Ved Harald Mikkelsen
næstformand for UC-DK og rektor for VIA UC**

University Colleges
Denmark
Ny Vestergade 17 st.tv
1471 København K
Tlf. 3338 2200
Fax 3338 2209
uc-dk@uc-dk.dk
www.uc-dk.dk

Status i Europa

Behov for kortlægning:

- At tydeliggøre og positionere UAS og professionsrettet videregående uddannelse i Europa og nationalt
- Udnytte lovens potentiale for professionshøjskoler og uddannelser. Skal være attraktive for studerende og samarbejdspartnere
- At bruge rapportens kortlægning af europæisk status som afsæt for nationale drøftelser af visioner og mål for professionsbacheloruddannelsernes videnbaserings

Resultater af kortlægning:

- UAS-netværket rapport: "Research at Universities of Applied Sciences in Europe – Conditions, Achievements and Perspectives" (spørgeskemaundersøgelse i 11 lande)
- Konference i Haag, feb. 09: "Putting the pieces together for the future of Europe – Linking education, research and innovation"

Deltagere i kortlægningen: UAS-netværket

- HBO-Raad, Holland
- Association des Directeurs des Instituts Universitaires de Technologie, Frankrig
- Institutes of Technology, Irland
- Fachhochschul-Konferenz (FHK), Østrig
- Conselho Coordenador dos Institutos Superiores Politécnicos, Portugal
- ARENE, Finland
- Rektorenkonferenz der Fachhochschulen, Schweiz
- Hochschulenrektorenkonferenz (HRK), Tyskland
- Lietuvos kolegiju direktoriu konferencija, Litauen
- Tallinna Tehnikakõrgkool, Estland
- Professionshøjskolernes Rektorkollegium, Danmark

- I EDUPROF-projektet deltager desuden strategiske partnere indenfor forskning, regionalt samarbejde, SMV-sektoren og benchmarking

Status for UAS' videnbasering i Europa – 1

Forskelle:

- Strukturelle: Historik, studentermasse, uddannelsesudbud, institutionernes størrelse, adgangskrav til uddannelserne
- Udbud af grader: Kun bachelor, bachelor- og masterudbud, professionsmasterudbud
- Ret til at bedrive anvendt forskning
- Titler: Bachelor/Master of xx, B.Sc./M.Sc. of xx

Ligheder:

- DK kan kun sammenligne sig med Estland:
  - o Ingen ret til at bedrive anvendt forskning
  - o Kun bachelorudbud
  - o Lige store markedsandele men flere og mindre institutioner med færre studerende i Estland

Alle har samme udfordring: Finansiering

Fakta: Udbud af uddannelser og forskningsret

Udbud af grader:

Bachelorudbud

- Danmark, Estland, Litauen
- Frankrig: Organisatorisk del af universitet, men kun eget BA-udbud

Bachelor-masterudbud

- Tyskland, Irland, Østrig, Schweiz, Finland, Holland
(Masterprofil: Forskning eller profession)
- Portugal udbyder prof.master som tilbud efter 4-6 årig BA-licenciadoforløb)

Ph.D.-udbud

- Irland

Lovmæssig ret til forskning:

Ret til anvendt forskning

- Østrig, Finland, Frankrig, Tyskland, Irland, Portugal, Schweiz, Holland

Ingen ret til anvendt forskning

- Estland, Danmark

Status for UAS' videnbasering i Europa – 2

Status for finansiering af anvendt forskning:

- Basisbevillinger: Omfatter ikke penge til forskningsaktiviteter
- Puljer – forskellige modeller:
  - o Øremærket til anvendt forskning. Kan kun søges af professionshøjskoler (i 7/11 lande)
  - o Øremærket til anvendt forskning. Kan søges af universiteter og professionshøjskoler (i 2/11 lande)
  - o Generelle puljer til forskning. Kan søges af alle men der kan være specifikke krav om fx forskningsmiljø (i 2/11 lande)
- Kontrakter med private eller statslige agenturer: En stigende indtægtskilde
- Projekter med tilskud fra EU og nationale programmer. **Barriere:** Kræver medfinansiering. UAS skal have penge med ind i projekter

Mål for UAS' videnbasering i Europa

Ambitioner og udfordringer:

- Anvendt forskning skal være et strukturelt og integreret element i UAS' virke. Forudsætninger er:
  - o Strategi for anvendt forskning, der giver kvalitet og kritisk masse, langsigtede prioriteringer, excellence
  - o Økonomi, der er permanent og langvarig. Ikke kun projektbevillinger
  - o Kapacitet og ressourcer, der sikrer rammer og kvalificerede medarbejdere
- Partnerskaber med regionale aftagere. UAS skal være:
  - o Regionale videninstitutioner/videncentre
  - o Strategiske samarbejdspartnere
- Internationalt samarbejde og sammenlignelighed:
  - o Anerkendelse af resultater inden for anvendt forskning gennem systematisering af forskningsresultater og fælles performance indikatorer

En kvalificeret vej mod videnbasering

Hvad gør man i andre lande?

- Erkendelse: Forskning på UAS kan ikke adskilles fra UAS' mission om at være tæt på og uddanne til professioner. UAS opfylder behov for kompetence i videnøkonomien og styrker samspil mellem profession-forskning-uddannelse. UAS skaber regional innovation
- Tendens: At give UAS mulighed for at bedrive anvendt forskning ved ændring af lovgivning
- Resultat:
  - o UAS kan tiltrække midler til forskning fra private og offentlige puljer og fonde
  - o En fokuseret indsats for forskning i professioner
  - o UAS' rolle som videninstitution styrkes (regionalt, nationalt, internationalt)

En kvalificeret vej mod videnbasering

Hvad mangler de danske professionshøjskoler ift. Europa?

- Erkendelse: Professionshøjskolernes potentiale skal udløses: Som videninstitutioner og som nøgle til udvikling af professioner gennem uddannelse
- Tendens: Videnudvikling baseres i dag primært på politiske ad hoc bevillinger. Finansiering af videncentre er bortfaldet
- Resultat:
  - o Professionshøjskolerne kan ikke arbejde strategisk med videnudvikling, kapacitetsopbygning og europæisk samarbejde
  - o Professionshøjskolerne mister værdi som samarbejdspartnere til fordel for UAS i andre lande